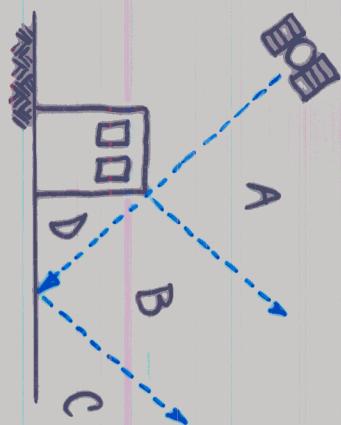

DIFRAKCE A REFRAKCE GPS SIGNÁLU

- difrakce signálu: signál je zleněn (strong, hudební apod.), ale difrakovaný signál je přijat anténou GPS přijímače

- oblast D: signál je zleněn budovou, ale difrakovaný signál může být měřen $\Rightarrow$ chybou velikosti cm až dm!

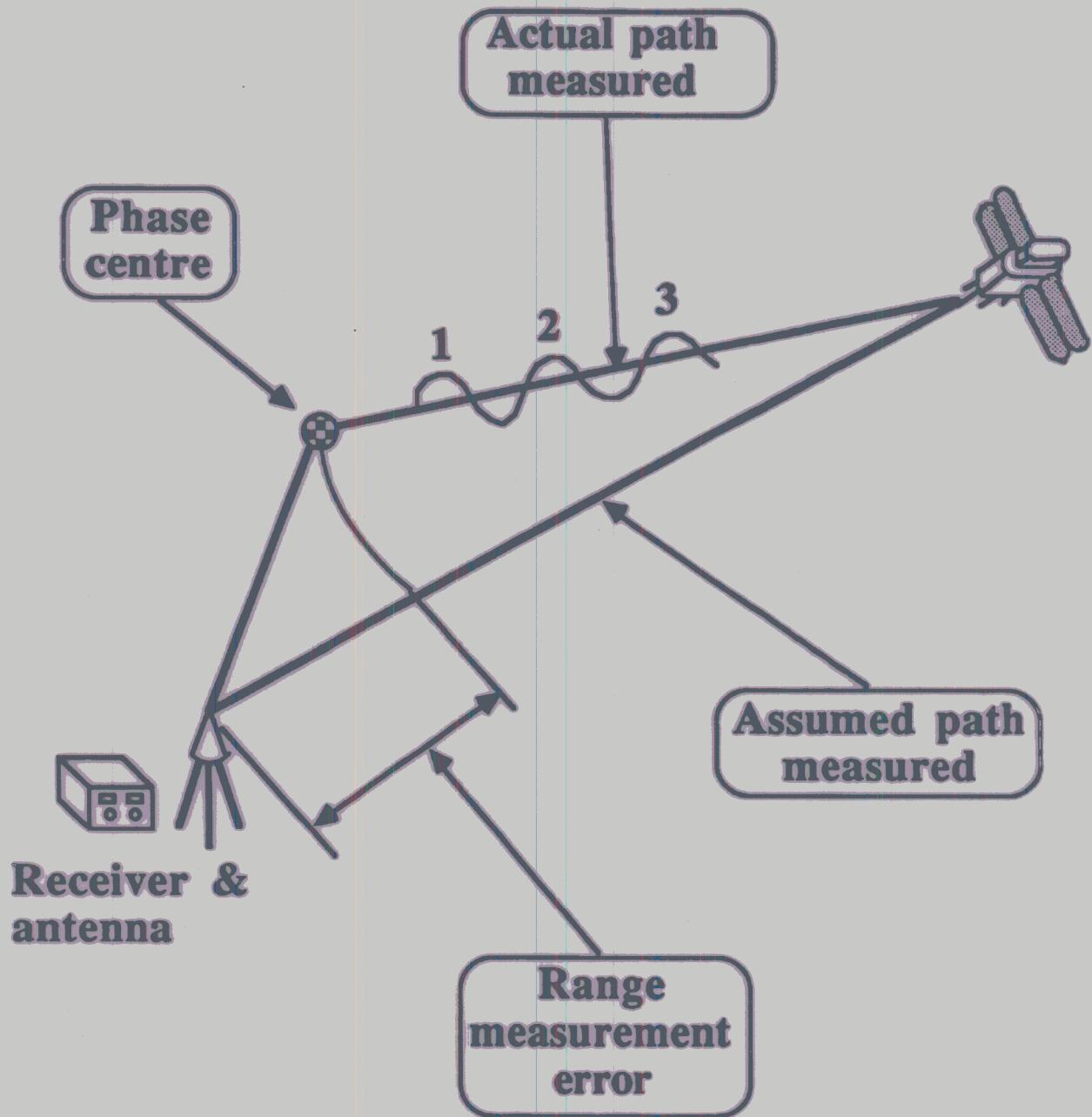
- interferenze signálu: v blízkosti vysílačů (televize, rádio) může docházet k interferenci s GPS signálem, efekt do vzdálosti 100 až 500 m, způsobuje zvýšení šumu, zhoršení příjmu, přerušení fázových měření, mohou telefony a vysokofrekvenční kabely mají velmi malý vliv na GPS signál

změny polohy FAŽOVÉHO CENTRA ANTÉNY

- měření GPS signálu je vtaženo k elektrickému fazovému centru antény, jehož poloha se mění s intenzitou a směrem signálu
  - pro velmi přesné práce je nutno znát polohu fazového centra => zavádí se korekce záinsle na výšce a azimuthu měřených druzí
  - referenční bod antény je dán mechanicky a 3D uscentry elektrických center pro L1 a L2 je dán výrobcem, jejich změny změna střední polohy elektrického polohy
- centra
- a) v komoře
- b) relativně } v poli
- c) absolutně }
- referenční bod:
- antény - sem se měří výška antény na bodě

ERROR DUE TO PHASE CENTRE MOVEMENT

CHYBY ZPŮSOBENÉ PŘIJÍHAČEM

- chyby (šum) způsobené měřením GPS signálu v přijímači
(anténa, kabely, zesilovač)
  - obecně pravidlo : přijímače chyby mají zhruba velikost 1%
zhorí díky přijímaného signálu :
- C/A - kód ... $\lambda = 300 \text{ fm} \Rightarrow \text{šum} \approx 3 \text{ fm}$
- P - kód ... $\lambda = 30 \text{ m} \Rightarrow \text{šum} \approx 30 \text{ cm}$
- nosná vlna ... $\lambda = 20 \text{ cm} \Rightarrow \text{šum} \approx 2 \text{ mm}$
- vlnkové přijímače : zpoždění mezi kanály
  - nestabilita oscilátoru : malý vibr
  - stabilizace bodu a kvalita mračty (gyrodynamika)

MĚŘÍTKA PŘESNOSTI - DILUTION OF PRECISION

- propagace chyb : $\underline{C}_{\hat{x}}^{\Delta} = [\underline{A}^T \underline{C}_e^{-1} \underline{A}]^{-1}$
  - kovarianční matice reprezentuje mejen geometrickým problémem, ale i přesnost měření
  - parametr, který charakterizuje pouze geometrii ($\underline{C}_e = \hat{\sigma}_0^2 \underline{I}$) :
- $$GDOP = \hat{\sigma}_0^{-1} \cdot \sqrt{\text{trace } \underline{C}_{\hat{x}}^{\Delta}} \dots \text{ geometric dilution of precision}$$
- $$= \sqrt{\hat{\sigma}_x^2 + \hat{\sigma}_y^2 + \hat{\sigma}_z^2 + \hat{\sigma}_{\Delta t}^2}$$
- možno dálku dělit na
- $PDOP = \sqrt{\hat{\sigma}_x^2 + \hat{\sigma}_y^2 + \hat{\sigma}_z^2} \dots$ určování polohy
- $HDOP = \sqrt{\hat{\sigma}_y^2 + \hat{\sigma}_x^2} \dots$ určování horizontální polohy
- $VDOP = \sqrt{\hat{\sigma}_z^2} = \hat{\sigma}_{\Delta t} \dots$ určování vertikální složky

OBECNÉ POZNÁMKY K DILUTION OF PRECISION

- DOP : bezrozměrné parametry, které charakterizují vliv geometrie konstrukce družice - přímočr. $\Rightarrow$ hodnoty DOP se pro danou stanici mění během dne $\Rightarrow$ možno plánovat čas měření
- maha o co nejménši hodnoty parametru DOP !
- hodnoty parametru DOP byly velmi důležité, když nebyla konstrukce družic komplexní $\Rightarrow$ precizní plánování
- geometrická interpretace :

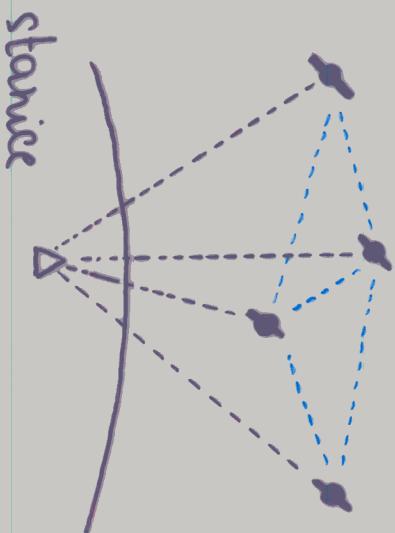
$$PDOP = \frac{1}{\sqrt{V}}$$

družice

$\vee \dots$ objem tetraedronu

uváděny stanici a družicemi $\Rightarrow$

$\checkmark$ pokud možno co nejvíce !

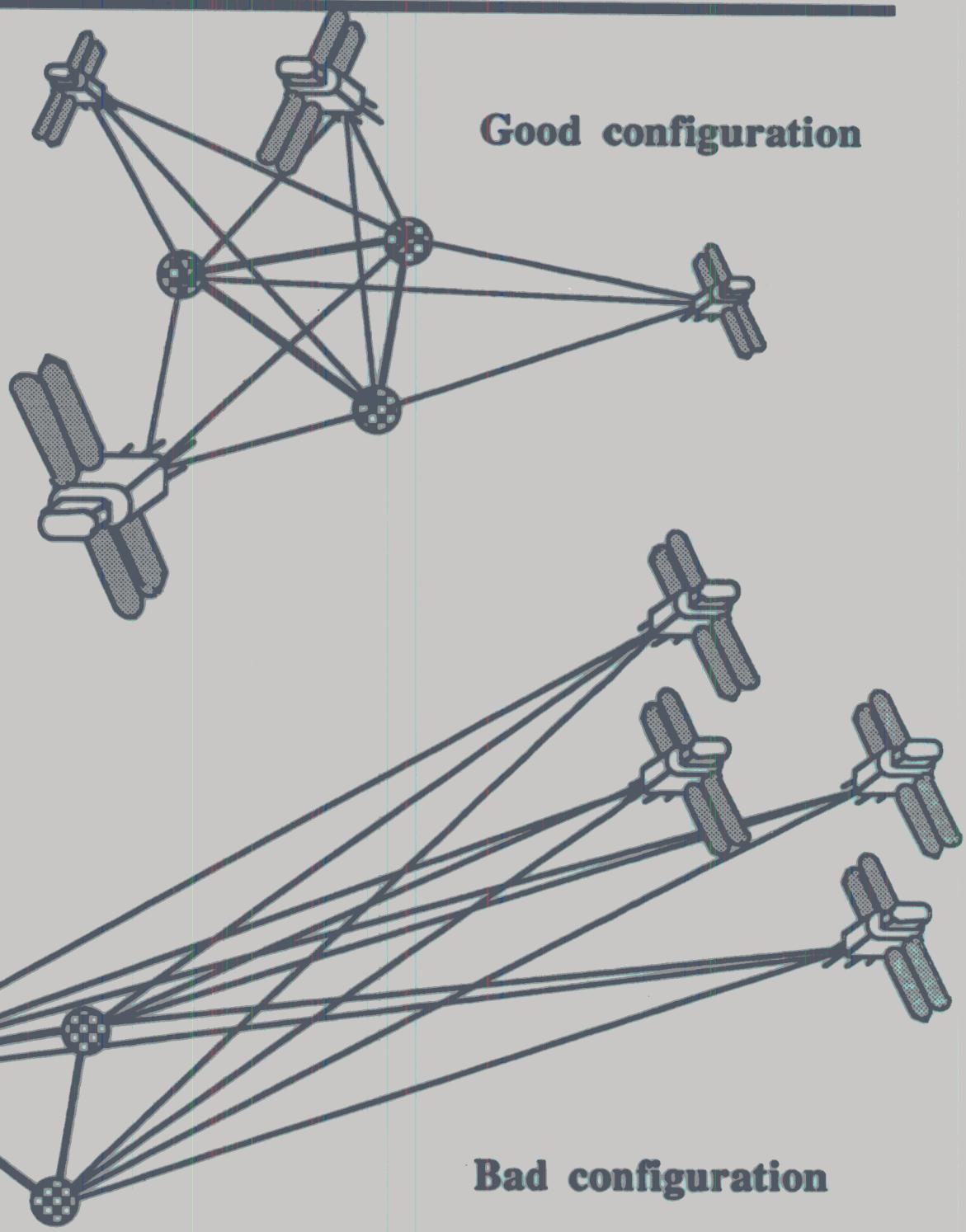

stanice

14.05

SATELLITE CONFIGURATION SELECTION

UKAZATELE PŘESNOSTI - CHYBOVÉ OBLASTI

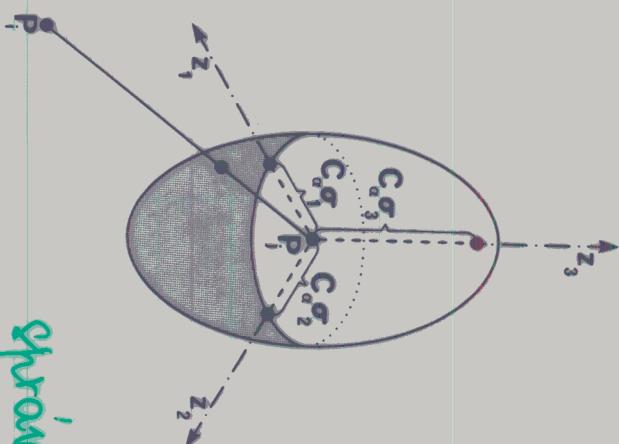
- výsledek vyrovnání: souřadnice stanice $\underline{\hat{x}}$ + kovariacioní matice $\underline{C}_{\hat{x}}$
- kvadratická forma $(\underline{x} - \underline{\hat{x}})^T \underline{C}_{\hat{x}}^{-1} (\underline{x} - \underline{\hat{x}}) = C^2_\alpha \dots$ rozměr elipsoidu
velikost (objem) elipsoidu je dáná hodnotou C_α pro pravděpodobnost $1-\alpha$
- určení hranic vektorů matice $\underline{C}_{\hat{x}}^\lambda \rightarrow$ určení hranic os $\underline{z}_1, \underline{z}_2, \underline{z}_3$:

$$[\underline{z}_1, \underline{z}_2, \underline{z}_3] \begin{bmatrix} \hat{\sigma}_1^2 & 0 & 0 \\ 0 & \hat{\sigma}_2^2 & 0 \\ 0 & 0 & \hat{\sigma}_3^2 \end{bmatrix}^{-1} \begin{bmatrix} \underline{z}_1 \\ \underline{z}_2 \\ \underline{z}_3 \end{bmatrix} = C^2_\alpha$$

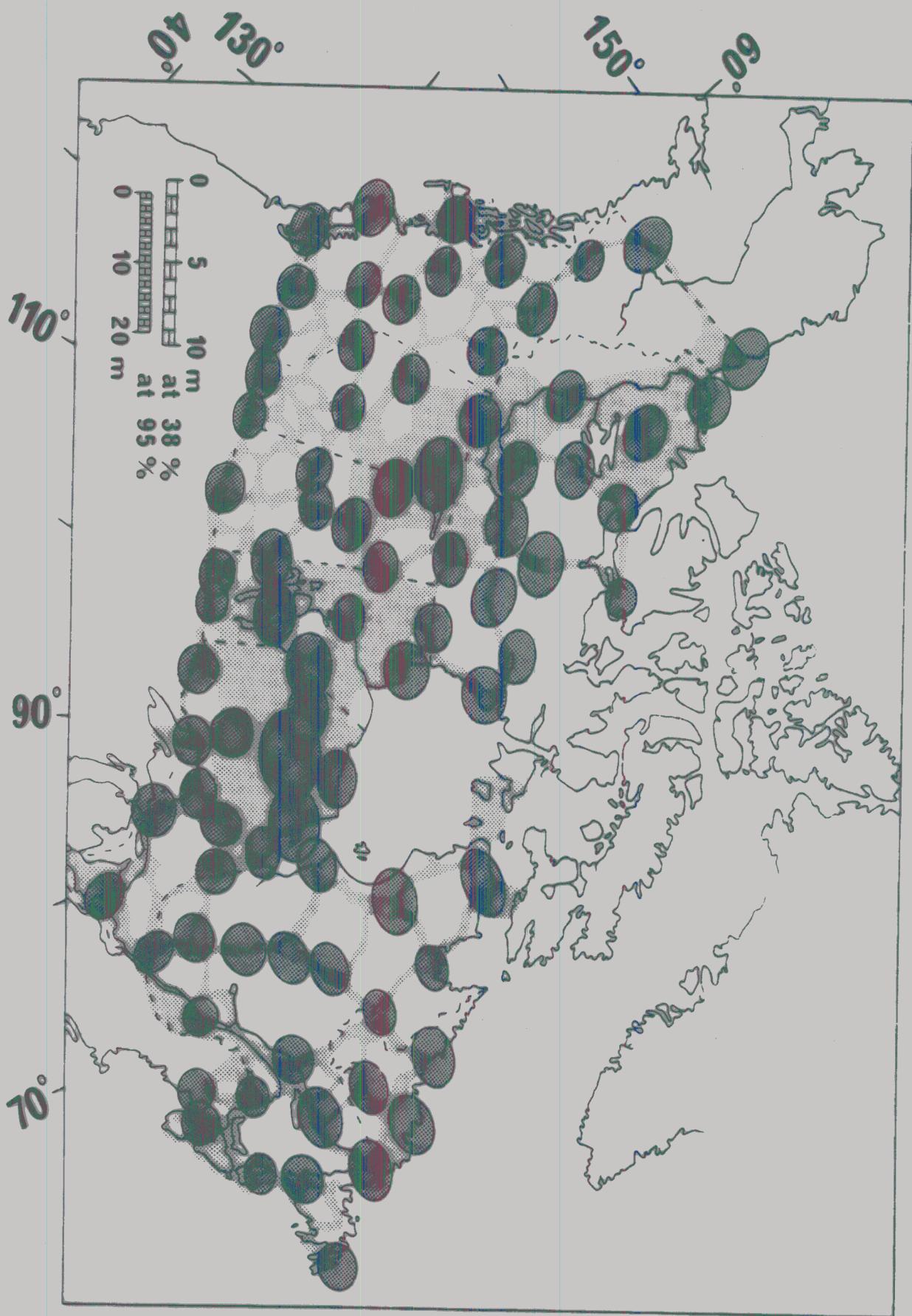
$$\Rightarrow \frac{\underline{z}_1^2}{\hat{\sigma}_1^2} + \frac{\underline{z}_2^2}{\hat{\sigma}_2^2} + \frac{\underline{z}_3^2}{\hat{\sigma}_3^2} = 1 \dots \underline{\text{tříosý elipsoid}}$$

- definuje oblast pro dané α , kde se nachází

správné řešení (např. pro $\alpha = 0,05$ je hodnota $C = 2,8$)

CHYBOVÉ ELIPSY - PŘÍKLAD SÍTĚ Z KANADY

PŘEHLED HĚŘÍČKÝCH METOD

- technologii GPS lze používat v různých režimech dle aplikací a nároku na přesnost
- geodézie / zeměměřictví : diferenciální metody

snaha o největší produktivitu měření - tzv. rychlé metody :

- vysoká přesnost pro velmi krátce observační časy
- využívají fazových dat $\Rightarrow$ nutno řešit ambiguity
- základní dělení : rychlé statické metody
semi kinematické metody
kinematické metody
- rychlé metody fungují dobré pouze pro krátce základny